

VERS EL CONGRES POETIC CATALA

**Adhuc a l'era atòmica, com
[sempre,
de nit és evident
l'harmonia d'un sols vers
directe a l'U:
Uni-vers.
(Francesc Manunta: Nocturn)**

Efectivament, és evident i ens cal posar-nos a to amb els temps actuals. Un congrés, per què sí? i, per què no? I qui diu congrés diu trobada, reunió, assemblea o el nom que ens plagui als interessats.

Imagino que el títol de la pàgina produirà en les doctes, saberudes i il·lustrades testes del país —els doctes gripaus que diu Brossa— somriures d'escepticisme, rialles de sarcasme o burletes de mofa. Com diu Sagarra, i una de «camp» ara: «No hi fa res, no hi fa res». He estat el primer en fer-ho. Després l'acurada reflexió i els elements històrics al «canto» —les famoses trobades de poetes peninsulars, qui no recorda l'aportació de Carles Riba?— m'han fet veure uns elements pràctics força interessants de tenir en compte.

Es innegable que no podem, ara i ací, donar les línies mestres d'aïtal esdeveniment, com diria un poeta jocflorallesc. La constitució d'una comissió gestora on hi figurarien editors, autors, crítics, etc., ja faria aquesta feina. A l'enxems encarregaria unes ponències, cercaria l'indret escaient, estendria les invitacions, en fi tot el treball operatiu. Caldria desgruixar la fusta del fet poètic i traspasar-la de llibres a accions. Les exposicions de poesia visual, els recitals, els muntatges poètics, les conferències, en són palesa mostra. Però cal més. Cal fer dels llibres, llibres, valgui la tautologia. Entenem que un llibre és —serà— en tant com afirma Sartre, que sigui llegit, i em fa por que la poesia sigui molt citada tant a les inauguracions de fonts per batlles que esmenten a Verdaguier, com a llibres d'assaigs històrics que citen Oliver o Aribau. I per fer llibres l'acte distribuïdor ha de ser ferm, eficaç, rendable i tanmateix comencem a tenir els ingredients —Grup del Llibre, Distribucions Catalanes: L'Arc de Berà, llibreries especialitzades en català: Cinc d'Oros, Ona, Les Voltes o Alt Camp— però són necessàries operacions conjuntes. Tractar el problema —el fet— de la poesia com si es tractés de vendre llaunes de sardines, com afirmava en un recital poètic a Bellaterra el benvulgut Jaume Vallcorba. Sinó, no anirem enlloc o potser sí, on ara som.

Bandejo apriorísticament fuls triomfalismes d'espardenya barata i butifarra amb mongetes. I ara! lluny de la nostra ment aquesta folia intenció i amb tot cal veure, en el nostre «mundillo» poètic la diada

com un jorn que marcarà fita. Fins i tot se'm cau la bava tot pensant-hi. La qüestió ideològica, la legal, l'econòmica són fàcils de superar, quatre trucades, quatre visites i apa ja ho encetem. El fet més problemàtic és el conglomerat de tasques que duem tots els poetes. No cal dir noms però la majoria estem lligats al món editorial, financer, universitari o simplement laboral i adés les garrofes, adés la dona i la canalla, o simplement i senzillament el temps, ja veig la disculpa en llavis, això sí, llavis poètics dels futurs membres de la comissió gestora. Al cap i a la fi un congrés no és res. Tot déu en fot. Des dels historiadors especialitzats en història monacal, que ja és dir, fins als botiflers nostrats. Ja m'ho imagino. Reunions per grups a primera hora al matí en uns seminaris «ad hoc», assemblea general a les dotze amb lectura de ponències, dinar i discussió a la sobretaula; temàtica professional per la tarda: creació d'una col·lecció de poesia catalana de butxaca, en tenim una dotzena però no arriben arreu el país, aleshores es fa urgent la creació d'una distribuïdora tipus «enlace» com tenen unes editores castellanques, etc. I per la nit exposició de poesia visual, recitals, conferències, muntatges, en fi totes les conyes que es puguin fer. El lloc podria ser una ciutat tranquil·la de l'Empordà, el Maresme o fins i tot del Garraf. La durada, tres o quatre dies, i deixar per al fi de setmana l'afer gros pels qui treballen tot el sant dia i no es poden deslliurar de la sagrada tasca del fitxatge.

Consta a totes les ments benpensants del país l'arrelat individualisme, el pregon sentiment de vanitat, les mostres de bandejament pels de la capelleta del costat: que si que n'hi ha de capelletes Pinyol! i a portadores! com diria l'Espunyets, etc.

Es tracta d'opinions ben divergents —«Ja està superat això home!», «Ves, amb què surt aquest ara, sembla que vingui de l'hort!»—. Però sortosament encara no tenim facultats universitàries o escoles de capacitació accelerada, que pel cas vénen a ser el mateix, que atorguin el títol de poeta. Així doncs, la porta resta oberta, la sala amb cadires buides i els micròfons a punt. Sols resta la ferma i decidida actitud dels capdavaners. Recordem, pausa obligada per a meditació, tres versos d'en Liost:

**Si no l'orgull, ací la vanitat
[poruga
malfiada ens interna
dins una obaga closca de
[tortuga.**

«E cosí va il paese». La idea ja està llançada. Semenja en ermot? Qui-sap-lo? Aquest paper de passa-volada desapareixerà en hemeroteques, papereres, o em-

bolicant peix a la plaça, ara el que calen són fets, no idees, no paper mullat, no escrits. En cas contrari podrem dir: «Sí noi, mira, a primers del 74 ja se'n va parlar d'això d'un congrés però el país no està per poetes, ja saps allò: salut i pessetes, la resta són punyetes». Però la vida segueix, sempre igual i els poetes farem llei de la dispersió i de l'heterogeneïtat pràctica en farem norma. El poeta és fa un món vital a la seva mesura i per ell no cal patir massa, ha de ser pels lectors i per la tan desitjada comunicació. Tant de bo que d'ací uns mesos podem anunciar la data d'aquest congrés i qui diu congrés diu trobada, reunió, assemblea o el nom que ens plagui als interessats.

Tenia les pàgines, columnes ara, anteriors, escrites a mitjans de l'any passat. Unicament he fet quatre rectificacions de detall i dues esmenes d'aportació. I publico ara aquest text perquè el company Altaïó acaba d'informar-me que el proper mes de juny tindrà lloc a Amsterdam un congrés poètic europeu. No cal dubtar pas que els xicots del tarotdequinze farem cap allà, car el «maelmstrong» poètic català encara s'ha d'iniciar. I aquestes pàgines del «campi qui pugui», potipoti de periodisme poètic, tindran mesura internacional car ja parlarem de la poesia a la zona holandesa i francesa així com també del desenvolupament i conclusions d'aquest congrés. El vertigen començarà mentre anem adormits, mentre siguem zombis, morts en vida, mentres no fem a-res.

JOSEP M. FIGUERES